

Notulen van het verhandelde in de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Koninklijke KPN N.V., gevestigd te Den Haag, gehouden op woensdag 15 april 2015 om 14.00 uur in het hoofdkantoor van KPN te Den Haag.

Voorzitter: Drs. J.B.M. Streppe, voorzitter van de Raad van Commissarissen van Koninklijke KPN N.V. (hierna te noemen **KPN** of de **Vennootschap**).

Secretaris: Mr. J. Spanbroek, chief legal officer en Secretaris van KPN.

1. Opening en mededelingen.

De voorzitter heet alle aanwezigen van harte welkom en opent de vergadering om 14:00 uur. Hij deelt mee dat de gehele Raad van Bestuur aanwezig is, te weten de heren E. Blok, J.F.E. Farwerck, J.C. de Jager en F.H.M. van der Post en dat eveneens de gehele Raad van Commissarissen aanwezig is. Tevens meldt de voorzitter de aanwezigheid van de heer S. Slingerland, voorzitter van de Centrale Ondernemingsraad (de **COR**) van KPN, van de heer M. De Ridder van PwC, van de heer J. Spanbroek, de secretaris van KPN en van mevrouw J.J.C.A. Leemrijse, notaris te Amsterdam.

De voorzitter merkt op dat ter vergadering twee groepen aandeelhouders zijn vertegenwoordigd. Naast de particuliere aandeelhouders zijn er ook grote institutionele en/of strategische beleggers aanwezig.

De voorzitter geeft aan dat hij in overeenstemming met de statuten de vergadering zal voorzitten en wijst de heer Spanbroek aan als secretaris van de vergadering, die tevens de stemmingen zal leiden. Notaris Leemrijse zal de notulen van deze vergadering opstellen.

De voorzitter meldt dat de vergadering bijeengeroepen is door middel van een op 4 maart 2015 verschenen oproep op de website van KPN en dat de agenda en bijbehorende stukken op de voorgeschreven wijze ter inzage zijn gelegd en verkrijgbaar zijn gesteld. De voorzitter constateert dat daarmee aan alle formaliteiten die door de wet en de statuten van KPN aan de oproeping zijn gesteld, is voldaan.

Later in de vergadering wordt door de secretaris meegedeeld dat ter vergadering 83 aandeelhouders aanwezig zijn en in totaal 1.057 aandeelhouders vertegenwoordigd zijn, dat deze 2.923.334.128 aandelen vertegenwoordigen, rechtgevend op het uitbrengen van evenzoveel stemmen en dat dit overeenkomt met afgerond 68,64% van het geplaatste kapitaal van de Vennootschap. De notaris zal als gevolmachtigde op ongeveer 1,9 miljard aandelen het stemrecht uitoefenen overeenkomstig de aan haar via het e-voting systeem gegeven steminstructies.

2. Verslag van de Raad van Bestuur over het boekjaar 2014.

Het woord wordt gegeven aan de heer E. Blok voor een presentatie over het boekjaar 2014. De heer Blok begint met de hoogtepunten van 2014. Hij geeft aan dat 2014 in meerdere opzichten een transformatiejaar was. KPN heeft zich zowel operationeel als financieel versterkt en deed dit door onder andere de uitrol van het landelijk dekkend 4G-netwerk, de continue investeringen in het vaste netwerk via haar hybride glasvezel- en upgraded koperstrategie en door het finaliseren van de aankoop van Reggefiber. Daarnaast heeft KPN goede stappen gezet in de vereenvoudiging van haar structuur en is zij doorgegaan met het investeren in klanten en producten. Het klantenaantal is gegroeid, zowel bij Mobiel als bij Vast, en het KPN Compleet-pakket slaat goed aan. Hij geeft aan dat de klanttevredenheid nog nooit zo hoog is geweest hetgeen blijkt uit de netto promotor score en uit onafhankelijke

onderzoeken van de consumentenbond en de telecompaper. In België is KPN zich blijven focussen op het uitvoeren van haar Challenger-strategie, waar zij door de hoge investeringen in het netwerk een sterk verbeterde kwaliteit heeft en tot meer dan 80% 4G-dekking had eind 2014. Hij geeft aan dat KPN, door de verkoop van E-Plus, is veranderd in een bedrijf met meer focus op Nederland. KPN's financiële positie is versterkt doordat met de opbrengst van E-Plus de schuldpositie en andere financiële verplichtingen zijn verlaagd. Hij verwijst naar de hervatte dividendbetalingen en zegt dat dankzij de goede operationele resultaten en het vereenvoudigingsprogramma KPN in 2014 een verbeterende trend van de financiële prestaties door de kwartalen heeft kunnen laten zien.

De heer Blok staat stil bij een aantal van KPN's mijlpalen in 2014 en begint met de meer dan twee miljoen 4G-klienten. Dit is het directe gevolg van het feit dat KPN als eerste in heel Nederland diensten kon leveren via het 4G-netwerk. Bij het segment Consumenten Thuis heeft KPN in 2014 meer dan twee miljoen klienten. Meer dan 750.000 klienten nemen in de consumenten- en zakelijke markt een combinatie van vast-mobiele diensten af.

KPN staat ook dit jaar weer in de Dow Jones Sustainability Index en is daarmee één van de meest duurzame telecombedrijven ter wereld. Daarnaast mag KPN zich wereldklimaatleider noemen binnen de telecomsector, hetgeen blijkt uit een rapportage van het Carbon Disclosure Project. Hij geeft aan dat KPN op dit moment 100% groene stroom gebruikt zowel in Nederland als in België en dat ze haar doelstelling om klimaatneutraal te worden heeft aangescherpt naar 2015, in plaats van het eerder geplande 2020.

Hij gaat verder met de stijging van de medewerkersmotivatie en hij verwijst naar de opname van KPN in de top 25 van de In-company lijst van beste werkgevers van Nederland. Hij zegt dat KPN met het KPN Mooiste Contactfonds zich al zeven jaar met communicatietechnologie en veel KPN-vrijwilligers inzet voor verschillende kwetsbare groepen die in een sociaal isolement terecht kunnen komen. Hij verwijst naar de Zilverlijnbus en het KlassenContact. De heer Blok zegt trots te zijn dat in 2014 mooie resultaten zijn geboekt op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid.

Hij gaat verder met de operationele resultaten en begint met het segment Consumenten Thuis. In 2014 is een aantal initiatieven genomen om groei van het aantal breedband- en interactieve televisieabonnees te realiseren. Zo werd een nieuw breedbandportfolio geïntroduceerd en kwamen er nieuwe vast-mobiele bundels. Gecombineerd met de voortdurende update van het vaste kopernetwerk en de uitrol van glasvezel heeft dit geleid tot positieve ontwikkelingen in breedband en interactieve televisie. Nadat het aantal breedbandklienten in de eerste twee kwartalen nog licht daalde, groeide het in het derde kwartaal met 6.000 klienten en steeg dit aantal in het vierde kwartaal aanzienlijk met 41.000. Dit is het hoogste aantal nieuwe breedbandklienten in één kwartaal in zeven jaar. De omzet per klient is in 2014 gestegen, mede doordat klienten gemiddeld meer producten afnemen.

Hij vervolgt met het segment Consumenten Mobiel. In 2014 heeft KPN een goed commercieel momentum gezien met 220.000 nieuwe abonnees, hetgeen met name kwam door het 4G-netwerk. De gemiddelde omzet per retail-abonnee was lager dan in 2013 door lagere omzet van gebruik buiten de bundel, wat deels werd gecompenseerd door de blijvende instroom van hoogwaardige abonnees. De verkoop van de bundels was zeer succesvol, waaronder de combinatie van vast-mobiele diensten. Het aantal huishoudens met een combinatie van vast-mobiele diensten is in één jaar meer dan verdubbeld naar 485.000. En 21% van KPN's mobiele klienten in de consumentenmarkt combineert vast-mobiele diensten, waarmee ze aantrekkelijke voordelen krijgen, zoals een verdubbeling van de mobiele databundels. De continue groei van vast-mobiele bundels onderstreept KPN's unieke positie in de Nederlandse markt en levert substantiële voordelen op voor haar klienten en voor KPN zelf, omdat deze bundels de klantloyaliteit vergroten. Hij verwijst nogmaals naar het uitgerolde 4G-netwerk en geeft aan dat KPN eind 2014 1,3 miljoen mobiele klienten in de Consumenten markt op het 4G-netwerk had aangesloten hetgeen één miljoen meer is dan in 2013.

Hij gaat verder met de Zakelijke Markt en laat weten dat de uitdagende marktomstandigheden in 2014 van invloed waren op de financiële prestaties van dit segment. Er was opnieuw sprake van een krimpende zakelijke markt, omdat klanten hun productportfolio bleven rationaliseren en optimaliseren. Tegelijkertijd zag KPN dat de vraag veranderde; een daling van traditionele diensten met hoge marge en een toenemende vraag naar nieuwe diensten zoals cloud en machine-to-machine, hetgeen om aanpassingen vroeg. Zoals is aangekondigd in december 2014 wordt het onderdeel zakelijke markt geherstructureerd om te kunnen blijven voldoen aan de veranderende vraag van klanten en om de financiële resultaten in dit segment te verbeteren. Positief is dat KPN met de strategische initiatieven en investeringen in nieuwe diensten al resultaten heeft geboekt. Aan het eind van 2014 had KPN 733.000 zakelijke klanten die 4G gebruikten en het aantal multiplay werkplekken verdubbelde bijna naar 301.000 eind 2014.

Hij gaat vervolgens kort in op de resultaten in België en geeft aan dat de Challengerstrategie daar is voortgezet, welke gebaseerd is op een hoge netwerkqualiteit, aantrekkelijk geprijsde proposities en de beste dienstverlening. Hij geeft aan dat de omzet en EBITDA in 2014 daalden en dat ook de groei van klanten in het vierde kwartaal afzwakte, desalniettemin is het aantal nieuwe abonnees met 65.000 gestegen. Base zal zich in 2015 en daarna richten op kostenreductie en datagroei. De heer Blok geeft aan dat het dataverbruik in België nog relatief laag is en dat de verwachte groei een aantrekkelijke kans is voor Base.

De heer J.C. de Jager krijgt het woord om een toelichting te geven op de financiële resultaten. Hij geeft aan dat in 2014 belangrijke stappen zijn genomen om KPN financieel sterker te maken. Hij zegt dat de financiële resultaten in 2014 nog onder druk stonden en dat dit kwam door onder meer de dalende vraag naar traditionele diensten, zoals de vaste telefoonlijn en de aanhoudende krimp van de zakelijke markt. Operationeel was er een aantal kwartalen sterke groei in de segmenten Mobiel, 4G, Breedband, Interactieve Televisie en daarnaast was de combinatie van deze producten een groot succes. Hij gaat in op de cijfers en verwijst naar een aantal eenmalige effecten die uit de jaarrekening blijken, zoals de vrijval van voorzieningen van EUR 477 miljoen als gevolg van het pensioenakkoord en de hogere financiële kosten die verband hielden met de terugkoop van obligaties. Om een accurater beeld te krijgen zal worden gekeken naar de geschoonde cijfers waarin deze eenmalige effecten niet zijn meegenomen. Hij laat weten dat de omzet en de EBITDA het hele jaar zijn gedaald, maar dat er elk kwartaal een kleine verbetering zichtbaar was. In 2014 zijn minder kosten gemaakt. Hij tekent aan dat een belangrijk deel daarvan kwam door de vrijval in de pensioenvoorziening, maar ook door het effect van het vereenvoudigingsprogramma, wat een daling van de personeelskosten met zich meebracht. Hij zegt dat de geschoonde EBITDA uiteindelijk over 2014 15% daalde.

De vrije kasstroom voor voortgezette activiteiten bedroeg in 2014 EUR 169 miljoen negatief. Deze werd beïnvloed door eenmalige kosten, zoals de betaling van EUR 235 miljoen om pensioenverplichtingen af te kopen en EUR 242 miljoen gerelateerd aan het verkorten van betalingstermijnen van leveranciers. Dat werd dan weer deels gecompenseerd door lagere investeringen in 2014 als gevolg van lagere directe klant-gedreven investeringen en besparingen van het vereenvoudigingsprogramma. Als de eenmalige posten zouden worden gecorrigeerd, zou de vrije kasstroom EUR 405 miljoen hebben bedragen. Hij geeft aan dat dat het getal is dat als basis voor het vooruitzicht van de groei van de vrije kasstroom in 2015 dient.

De heer Blok staat vervolgens stil bij de positie in Nederland, de prioriteiten voor 2015 en de toekomst. Hij geeft aan dat is geconstateerd dat klanten steeds meer altijd en overal met al hun devices verbonden willen zijn, waardoor de kwaliteit en stabiliteit van het netwerk als steeds belangrijker wordt ervaren door klanten. De vraag naar data- en cloud-diensten neemt toe, evenals de vraag naar security diensten. Eveneens is een enorme stijging

zichtbaar van het gebruik van video-streaming. De heer Blok geeft aan dat KPN een unieke positie in Nederland heeft om hier goed op in te spelen. KPN heeft een zeer sterke klantfocus, het beste netwerk en infrastructuur en daarnaast biedt KPN combinaties van diensten aan die inspelen op de veranderende vraag. Ook voor 2015 blijft KPN zich op de klant en klanttevredenheid focussen. Hij laat weten dat het vergroten van het aantal klanten met een vast-mobiele bundel prioriteit blijft, omdat het de klantloyaliteit vergroot. Daarnaast heeft KPN begin dit jaar een vernieuwde interactieve TV-online app gelanceerd waarmee consumenten altijd en overal in Nederland TV en eigen opnames kunnen kijken op hun smartphone of tablet. Dit is een unieke dienst in de Nederlandse markt. Daarnaast is KPN ervan overtuigd zij erg goed gepositioneerd is als leidende Nederlandse infrastructuur-aanbieder om een sleutelrol te spelen in diensten in de groeiende cloud-markt. De verwachting is dat deze cloud-diensten nieuwe omzet zullen kunnen genereren in de komende jaren.

Hij gaat verder met de netwerken en laat weten in 2014 goede vooruitgang te hebben geboekt met de uitvoering van de hybride glasvezel- en upgradet koperstrategie. De acquisitie van Reggefiber stelt KPN in staat om deze strategie verder te optimaliseren en ook in de komende jaren zal KPN de capaciteit van het vaste netwerk verder verhogen. Op dit moment heeft 50% van de Nederlandse huishoudens toegang tot snelheden van 100 Mbit per seconde en de verwachting is dat dit percentage in twee jaar naar ongeveer 85% kan gaan. Dit betekent dat met de hybride netwerkstrategie een toekomstbestendig netwerk wordt uitgerold en ook op de lange termijn hoogwaardige diensten kunnen worden geleverd aan KPN's klanten.

Hij vervolgt met het mobiele netwerk en geeft aan dat KPN in Nederland de eerste was met landelijke 4G-dekking en dat KPN die voorsprong heeft behouden. De sterke positie op 2G, 3G en 4G wordt herkend door KPN's klanten en derhalve is de gemiddelde klanttevredenheid over het netwerk significant hoger bij KPN-klanten dan bij haar belangrijkste concurrenten. In 2015 zal KPN zich daarom blijven richten op het verhogen van de capaciteit en de snelheid van haar netwerken. In 2014 is goede voortgang geboekt met het vereenvoudigingsprogramma; het aantal proposities in de consumentenmarkt en de zakelijke markt is aanzienlijk verminderd. Hierdoor kunnen gedateerde diensten uitgefaseerd worden en is begin 2015 de apparatuur in technische gebouwen met ongeveer 45% gereduceerd. De vereenvoudiging van de organisatie, producten en diensten heeft ook geleid tot een betere service, hetgeen heeft geresulteerd in de hoogste klanttevredenheid ooit in 2014. In 2014 zijn door het vereenvoudigingsprogramma besparingen gerealiseerd van ongeveer EUR 140 miljoen, waarmee men voorloopt op het oorspronkelijke schema. KPN heeft de besparingsdoelstelling daarom met EUR 100 miljoen verhoogd naar meer dan EUR 400 miljoen in 2016. Het vereenvoudigingsprogramma betekent daarnaast een vermindering van 2.000 tot 2.500 arbeidsplaatsen, hetgeen geen verandering is ten opzichte van wat in 2014 en begin 2015 is meegedeeld.

De heer Blok sluit af met de vooruitzichten voor 2015 en geeft aan dat de goede commerciële en operationele resultaten en het vereenvoudigingsprogramma ertoe hebben geleid dat in 2014 een verbeterende trend in de financiële prestatie door de kwartalen heen is waargenomen. KPN verwacht een gestabiliseerde, geschoonde EBITDA tegen eind 2015 en een groeiende vrije kasstroom ten opzichte van de genormaliseerde kasstroom over 2014. Het 20,5%-belang in Telefónica Deutschland zorgt daarnaast voor additionele flexibiliteit en inkomsten door mogelijk te ontvangen dividend. Over 2015 wordt een totaal dividend van 8 eurocent per aandeel verwacht en het is de verwachting dat het dividend per aandeel over 2016 verder zal groeien.

De voorzitter geeft de gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer C.M.A. Stevense, namens Stichting Rechtsbescherming Beleggers (**SRB**), vraagt om uitleg hoe koper met glasvezel kan worden gecombineerd, of er inzicht is hoe de Europese Commissie zal gaan oordelen over het besluit van de ACM ten aanzien van de

toegang tot KPN's netwerk, waarom er geen bereik is op het water en of de opbrengst [van de verkoop van E-Plus] alleen wordt gebruikt om schulden af te lossen of dat sprake zou kunnen zijn van acquisities.

De heer J.F.E. Farwerck legt uit dat er een nieuwe techniek is ontwikkeld, een hybride techniek, waarbij het kopernetwerk en het glasvezelnetwerk kunnen worden gebruikt om zo meer snelheid te creëren. KPN heeft geen inzicht hoe de Europese Commissie zal gaan oordelen.

De heer Blok legt uit dat KPN een landelijk dekkend 4G-netwerk heeft maar dat er geen palen kunnen worden gebouwd in de Noordzee. Daarnaast geeft hij aan dat scheepvaartmaatschappijen ervoor kunnen kiezen om een WiFi-dekking via de satelliet te regelen via KPN, maar dat dit een keuze is van die maatschappijen. Op de laatste vraag antwoordt hij dat KPN blijft investeren in haar infrastructuur, producten, diensten, de kwaliteit van haar dienstverlening en de groei van het aantal klanten, daarnaast worden de schulden afgelost en wordt een deel van het geld gebruikt om eventueel kleine overnames te doen. Ten slotte wordt een deel terugbetaald aan de aandeelhouders door middel van dividenduitkeringen.

De heer A. Jorna, namens de Vereniging van Effectenbezitters (**VEB**), verwijst naar de voorspellingen van onderzoeksbureaus ten aanzien van de telecommarkt waarin een aanhoudende krimp wordt geconstateerd en vraagt of de Raad van Bestuur die mening deelt. Daarna vraagt hij of de focus van KPN de komende jaren meer zal liggen op haar kernactiviteiten of juist op de verkoop van diensten of dat het een combinatie van beide zal zijn, en indien dat laatste het geval is, of KPN daar geld voor heeft. Hij vraagt wat de status is van de verkoop van Base, wat de inschatting is van het besluit van de Europese Commissie ten aanzien van het harmoniseren van de continentale telecommarkt, wat KPN's plan is met het belang dat zij heeft in Telefónica Deutschland en hoe de relatie op dit moment is met América Móvil. De heer Jorna wil vervolgens weten of KPN verwacht dat de zakelijke markt in 2015 verder onderuitgaat, hoe KPN Tele2 te lijf zal gaan nu ook zij haar 4G-netwerk bijna operationeel heeft, wat KPN gaat doen nu Whatsapp heeft aangegeven gratis telefoonverkeer aan te gaan bieden, wat de verwachting is als Vodafone een rechtszaak aanspant ten aanzien van de Reggefiber-acquisitie, wie betrokken zullen zijn bij de onderhandelingen met partijen ten aanzien van het gebruik van KPN's netwerk en of alleen over de prijs of ook over snelheden mag worden onderhandeld.

De heer Blok geeft aan dat de verwachting is dat de daling van de omzet in de zakelijke markt zal doorzetten, maar dat de daling in de consumentenmarkt minder zal worden en dat er uiteindelijk weer een positief beeld zal zijn. Hij antwoordt vervolgens dat de corebusiness van KPN is, en blijft, het leveren van toegang tot diensten, maar dat het aanbieden van diensten via de infrastructuur ook verder ontwikkeld wordt. Met betrekking tot de eventuele verkoop van Base geeft de heer Blok aan dat er wordt gewerkt aan een strategische assessment en dat er belangstelling is getoond. De heer Jorna vraagt wie betrokken zijn bij dit proces, waarop de heer Blok antwoordt dat dit een mix is van externen en KPN-personeel. De heer Blok geeft aan pas iets over de timing te zeggen zodra daar meer bekend over is. Hij gaat verder met de vraag over de consolidatie in Europa en geeft aan dat de verwachting is dat de komende jaren een aantal veranderingen zullen worden doorgevoerd om het gat tussen Europa met andere werelddelen te dichten. Hij zegt dat de indicaties positief zijn, maar dat het moeilijk in te schatten is wat het tijdsbestek zal zijn waarbinnen dit zal gaan gebeuren. De heer Blok laat weten dat het belang in Telefónica Deutschland een financiële investering is en dat América Móvil publiek heeft aangegeven de strategie van KPN te ondersteunen en vooralsnog op een belang van boven de 20% wil blijven. Vervolgens zegt hij dat de verwachting in de zakelijke markt is dat de migratie van traditionele diensten naar nieuwe diensten zich zal blijven voortzetten en dat zakelijke klanten zullen blijven rationaliseren en optimaliseren. KPN heeft door deze verwachting haar

herstructurering binnen de zakelijke markt versneld moeten uitrollen, hetgeen gepaard gaat met een daling van het aantal arbeidsplaatsen.

De heer Jorna vraagt of de verwachting is dat de zakelijke markt in 2015 verlieslatend zal blijven of naar een nulpunt zal tenderen.

De heer Blok antwoordt dat de resultaten onder druk staan, maar dat de zakelijke markt niet verlieslatend is. Hij vult nog aan dat er flink is geïnvesteerd in nieuwe producten zoals cloud en hosting, machine-to-machine en security dienstverlening. Deze producten zorgen voor een stijging in het resultaat. Op grond hiervan verwacht KPN een continuering van de trend, ondanks dat het een verbeterde verslechtering betreft. Hij gaat verder met Tele2 en geeft aan dat KPN de afgelopen jaren haar positie enorm heeft weten te versterken door de agressieve uitrol van het 4G-netwerk (waarmee ze een enorme voorsprong heeft op haar concurrenten), de verhoging van de data in de databundel en door de introductie van KPN Compleet waarbij klanten zowel vaste als mobiele diensten afnemen. Tele2 kan deze strategie niet kopiëren omdat zij niet zowel een eigen vast als mobiel netwerk heeft. Daarna Whatsapp; de kostenbesparing die klanten konden maken met gratis sms'en is er niet ten aanzien van voice omdat dit al onbeperkt in de meeste bundels zit. Derhalve is KPN hier niet ongerust over. Ten slotte antwoordt hij dat KPN van mening is dat de Reggefiber goedkeuring die door de toenmalige NMA is gegeven zo goed is onderbouwd dat zij een rechtszaak vol vertrouwen tegemoet zou zien.

De heer Farwerck legt uit dat de ACM KPN de ruimte heeft geboden om te onderhandelen met haar hoofddoelklanten. Daarbij wordt een open wholesale access model geïntroduceerd hetgeen ook gepubliceerd is op de website van KPN. Hij geeft aan dat de toezichthouder betrokken zal worden bij de uitkomst.

De heer G.F. Fehrenbach, vertegenwoordiger van PGGM Investments en haar klanten, waaronder Pensioenfonds Zorg en Welzijn en tevens gevolmachtigd om te spreken namens onder andere APG, de Goudse Verzekeringen, Menzis, NN en Robeco, brengt eerst zijn complimenten over voor het jaarverslag, hetgeen voor het eerst is verschenen als een integrated report. Hij vraagt hoe het strategieplan, dat een aantal jaar geleden is geschreven en wat tot en met 2015 loopt, wordt geactualiseerd en wat de verwachtingen zijn voor de komende jaren. Hij vraagt ook naar de eventuele verkoop van Base, de ontwikkelingen ten aanzien van de verkoop van E-Plus en de vooruitzichten voor de toekomst. Ten slotte vraagt hij naar de rol van de Strategy & Organization Committee.

De heer Blok antwoordt dat KPN ervoor heeft gekozen om de Versterken, Vereenvoudigen en Groeien-strategie die in 2011 is geïntroduceerd, op hoofdlijnen in stand te laten over die hele periode en op een aantal kleine punten bij te sturen, daar waar KPN veranderingen in de markt waarnam. KPN is de komende jaren van plan waar nodig steeds bij te stellen, mede met behulp van de heer F.H.M. van der Post.

De voorzitter legt uit dat behoefte bestaat om uitgebreider over de strategie en de implementatie daarvan te praten maar dat er vaak geen tijd is om dit te kunnen doen. De Strategy & Organization Committee zal betrokken zijn bij de strategische discussies en de implementatie van de strategie en de vorderingen daarbij. Deze commissie zal samen met de Raad van Bestuur alle afwegingen bespreken bij het wel en niet implementeren van bepaalde strategische posities.

De heer J.J. Jager, namens de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO), complimenteert KPN met het behalen van een positie in de Dow Jones Sustainability Index en vraagt of KPN op nummer één wil komen en wanneer ze dit zou kunnen. Daarnaast wil hij weten welke methoden worden gehanteerd om de duurzaamheid in de keten te waarborgen.

De heer Farwerck laat weten dat KPN graag op nummer één zou komen, maar dat het bij duurzaamheid niet alleen gaat over nummer één of twee zijn op de Dow Jones Sustainability Index, maar ook om zo goed mogelijke prestaties neer te zetten voor KPN en de omgeving,

zowel op het gebied van duurzaamheid als sociale arbeidsrechtelijke omstandigheden. Met betrekking tot de duurzaamheid binnen de keten geeft hij aan dat wordt gekeken naar de keten met de partijen, maar ook naar de keten naar de klanten toe. Hij verwijst naar de doelstelling om in 2020 klimaat-neutraal te zijn, welke doelstelling al in 2015 wordt gehaald. Daarnaast heeft KPN als nieuwe doelstelling om in 2020 net zoveel energie te besparen bij haar klanten als zij zelf als bedrijf verbruikt. Vervolgens legt hij uit dat KPN verenigd is in de Joint Audit Committee met partijen als Deutsche Telekom, Orange en Verizon om richting grote partijen zoals Samsung en Apple aan te geven dat het heel belangrijk is dat op een duurzame manier wordt geproduceerd en dat materialen die uit de keten terugkomen opnieuw ingezet moeten worden. Ten slotte verwijst hij naar de op de website geplaatste Code of Conduct waarin alle vereisten staan waaraan leveranciers moeten voldoen wil KPN van hen afnemen.

De heer R.M.A. Vreeken, namens We Connect You, Public Affairs en Investor Relations, complimenteert KPN met haar rol als hoofdsponsor van het Rijksmuseum. Daarnaast is hij content dat de heer De Jager is benoemd als bestuurder en mevrouw Sap en de heer Hartman zullen worden benoemd tot commissaris. Hij meent dat de KPN XL store nog beter kan. Verder verwijst hij naar een in te stellen belplafond voor abonnementen voor kinderen en vraagt hij hoe KPN omgaat met cybercrime en hoe lang de betalingstermijn is van klanten.

De heer Blok geeft aan dat cybercrime een belangrijker onderdeel gaat worden en verwijst naar de prominente rol van Nederland in de Global Conference for Cybercrime. KPN werkt in grote mate mee aan die samenwerking en is een groot supporter van het nationaal cybersecurity center. Daarnaast investeert KPN in haar producten en diensten, in de bescherming van haar infrastructuur door monitoring tools, maar ook door werknemers in te zetten die zich specifiek bezig houden met het beschermen van KPN's klanten tegen de mogelijke impact van cybercrime.

De heer De Jager geeft aan dat een deel van de opbrengst van de E-Plus transactie is gebuikt om de betalingstermijnen te verkorten. Het is nog niet zo dat de 30-dagen termijn is ingesteld voor alle leveranciers, maar de betalingstermijnen zijn fors teruggebracht.

De heer Th. A.J. Gruijthuijzen, geeft zijn visie op cybercrime en de maatregelen die KPN zou moeten nemen op dat gebied. Verder vraagt hij naar het cv van de heer Van der Post.

De voorzitter verwijst de heer Gruijthuijzen naar de borrel om met de heer Van der Post kennis te maken.

Mevrouw J.A.P. van Haastrecht, vindt dat het jaarverslag prettig te lezen is, maar had graag meer grafieken en staafdiagrammen gezien in plaats van percentages omdat zij het idee heeft dat een aantal zaken worden verbloemd. Ze vraagt hoe KPN de ouderen in Nederland bedient en meent dat KPN zich laat gebruiken als proeftuin voor de Verenigde Staten. Verder wil zij weten of Base betrekking heeft op Wallonië of Vlaanderen of allebei en vraagt zij waarom DSM als peer wordt genoemd van KPN in het jaarverslag. Ten slotte spreekt ze haar angst uit dat als América Móvil haar aandelenbelang in KPN verkoopt dit in handen zou kunnen komen van een concurrent van KPN.

De heer Blok antwoordt dat KPN zich op alle potentiële klanten en groepen binnen de Nederlandse samenleving richt en zich zal blijven richten, dus inclusief ouderen.

De voorzitter laat weten dat Base in zowel Wallonië als Vlaanderen zit, met een nadruk op Vlaanderen. Ten aanzien van de peers geeft hij aan dat er twee soorten zijn, de eerste groep peers om te kijken wat een markconform beloningspakket is voor de Raad van Bestuur. Deze groep bestaat uit een aantal telecom- en AEX bedrijven. En de tweede groep om de koersontwikkeling (i.e. Total Shareholder Return) ten opzichte van andere bedrijven te monitoren. In die laatste groep zijn alleen telecombedrijven vertegenwoordigd.

De heer Jorna, namens de VEB, vraagt welke acties KPN gaat nemen om de effectiviteit van de Raad van Commissarissen op te voeren en wat de verklaring is voor de lage opkomst van 86% tijdens de vergaderingen.

De voorzitter legt uit dat KPN het percentage graag omhoog ziet gaan en dat het huidige percentage te maken heeft met factoren zoals ziekte of het niet halen van een vlucht. Hij zegt dat het percentage in het algemeen iets lager ligt zodra er meer buitenlandse commissarissen zijn. De Raad van Commissarissen zal effectiever worden door goed met elkaar te blijven praten over hoe men met elkaar om moet gaan en hoe vergaderingen worden ingericht en daarnaast door het instellen van de nieuwe Strategy & Organization Committee.

De heer Jager, namens VBDO, wil weten waarom er wel een heel aantal KPI's is op het gebied van duurzaamheid, maar geen concrete targets en waarom deels wordt gerapporteerd door middel van absolute cijfers en deels door middel van percentages. Daarnaast vraagt hij of er een concreet plan is ten aanzien van het terughalen van modems en gaat er van uit dat in het jaarverslag 2015 targets zullen worden opgenomen die zien op de toekomst na 2015, hetgeen nu niet het geval is.

De heer Farwerck antwoordt dat op KPN's site en in de appendix aan het jaarverslag nog veel extra informatie te vinden is ten aanzien van de targets op het gebied van duurzaamheid. Wat betreft het terughalen van modems, daar is een concreet plan voor waarbij de doelstelling is om in 2015 60% van de modems terug te halen en in 2016 80%. Daarbij tekent hij aan dat het modems betreft waarvan KPN heeft berekend dat deze terug moeten komen uit het aantal wat geïnstalleerd is in Nederland. Een soortgelijk programma heeft KPN voor mobiele handsets. De doelstellingen worden minder concreet zodra het gaat over wat KPN verwacht van een leverancier en de arbeidsomstandigheden achter het productieproces van een handset, daarvoor wordt verwezen naar de Code of Conduct. Hij legt uit dat KPN in een aantal gevallen percentages noemt om zo tot uitdrukking te brengen dat KPN zich wil verbeteren ten opzichte tot het jaar ervoor.

Mevrouw Van Haastrecht zou graag een aanvulling krijgen op hoe de CO2-besparing tot stand komt en of de nieuwe Strategy & Organization Committee ook budgetneutraal ingesteld zou kunnen worden.

De voorzitter geeft aan dat over de beloning van de Strategy & Organization Committee later wordt gesproken.

De heer Farwerck laat weten dat de CO2-doelstelling is gehaald door ten eerste een keuze te maken voor 100% groene stroom, waarbij windenergie uit Nederland een belangrijke factor speelde, ten tweede door stroomgebruik van de apparatuur een rol te laten spelen bij de investeringen in de infrastructuur en ten slotte door apparatuur uit te zetten die niet meer nodig is.

De heer F. Russ, vraagt of het verstandig is om de merknaam Hi te laten vervallen.

De heer Blok antwoordt dat met het nieuwe 4G-netwerk en de veranderde cultuur, de merken van KPN en Hi te dicht bij elkaar kwamen. De meeste Hi-gebruikers zijn overgestapt naar KPN, hetgeen een enorme kostenbesparing met zich mee heeft gebracht. Daarnaast wordt gekeken naar een verjonging van het KPN-merk zodat ook jongeren zich hiertoe aangetrokken voelen.

De heer Vreeken doet de suggestie dat KPN haar vastgoed beschikbaar zou moeten stellen om zonnepanelen te laten plaatsen en dat reizend personeel gebruik maakt van Tesla taxi's.

3. Bezoldiging in het boekjaar 2014.

De voorzitter gaat verder met een toelichting op de bezoldiging van de bestuurders tijdens het boekjaar 2014. Hij legt uit dat het bezoldigingsbeleid gebaseerd is op een concurrerende beloning die is afgestemd op basis van individuele verantwoordelijkheden en ervaring. De bezoldiging bestaat uit de volgende componenten; het basissalaris (ca. 30-40%) en de korte en lange termijn variabele beloning (ca. 60-70%). De voorzitter legt verder uit dat de korte termijn variabele beloning is gebaseerd op een cash plan, met een on-target niveau van 90% van het basissalaris voor de CEO en 60% voor de overige leden van de Raad van Bestuur. De lange termijn variabele beloning is gebaseerd op performance gerelateerde aandelen, met een on-target niveau van 135% van het basissalaris voor de CEO en 90% van het basissalaris voor de overige leden van de Raad van Bestuur.

De heer C. Vlaar, namens Qlix en andere vakorganisaties, geeft zijn visie op de afgelopen jaren en met name de bijdrage die de leden van de Raad van Bestuur daar geleverd hebben. Hij verwijst naar behoorlijke strategiewijzigingen in de laatste jaren, waarvan hij meent dat die ten goede zijn gekomen aan KPN, de toegenomen investeringen en het genomen afscheid van het korte termijn denken. Hij meent dat er in 2014 extra druk stond op KPN, in het bijzonder door de verkoop van E-Plus, maar ook door een aantal andere intensiveringen. Er is naar zijn mening heel veel werk verzet om dit in goede banen te leiden, hetgeen zeer gewaardeerd wordt en waarvan de eerste resultaten reeds zichtbaar zijn, met name in de meer positieve outlook en ook in het verstevigen van de balans. Hij dankt de heer Blok en de overige leden van de Raad van Bestuur voor hun inspanningen op dit gebied en meent dat deze prestaties een passende beloning rechtvaardigen. Vervolgens verwijst hij naar de stevige kritiek die is geuit ten aanzien van de discretionaire bonus die is toegekend aan de heren Blok en Dirks en meent dat die kritiek past binnen de maatschappelijke discussie over wat een gerechtvaardigd beloningsbeleid is. Hij twijfelt of een juiste afweging is gemaakt bij het toekennen van de discretionaire bonus. Verder meent hij dat de inspanningen niet alleen op conto komen van de heren Blok en Dirks, maar dat heel KPN daar een stevige bijdrage heeft geleverd. Daarna verwijst hij naar de extra inspanningen die zijn verricht door de heren Blok en Dirks als gevolg van het nog niet invullen van de posities van de heren De Jager en Van der Post. Hij vraagt of het verstandig is geweest om slechts aan de heren Blok en Dirks een extra discretionaire beloning toe te kennen, of niet beter ruimer in de organisatie had moeten worden beloond en of het niet verstandig zou zijn geweest als ook de heer Dirks afstand zou hebben gedaan van zijn extra beloning. Hij vraagt vervolgens om toelichting ten aanzien van de inspanningen van de heren Blok en Dirks met betrekking tot de koop prijs van E-Plus en de laatste inspanning van América Móvil. Hij vraagt eveneens of de criteria voor het toekennen van een discretionaire bonus opnieuw geëvalueerd kunnen worden en, indien nodig, aan kunnen worden gescherpt.

De voorzitter geeft aan dat binnen KPN veel is gesproken over de variabele beloning, onder andere met de COR. De prestaties van de heren Dirks Blok zijn zodanig beoordeeld dat de Raad van Commissarissen het gerechtvaardigd vond om voor die gecreëerde waarde van de verkoop van E-Plus, een extra beloning toe te kennen op basis van het door de algemene vergadering goedgekeurde beleid. Het proces van de verkoop van E-Plus had weinig te maken met de operaties van KPN Nederland en derhalve was het niet nodig om breder in de organisatie te belonen. Hij geeft aan dat de Raad van Commissarissen nog steeds achter haar besluit staat om een extra beloning toe te kennen, maar dat zij groot respect heeft voor het leiderschap van de heer Blok om afstand te doen van zijn bonus om de discussies in Nederland over beloning in het algemeen, en voor een gedeelte in de cao, niet te belemmeren. Verder geeft hij aan dat de Raad van Commissarissen niet aan de heer Blok heeft gevraagd zijn bonus in te leveren, en dat derhalve dus ook niet aan de heer Dirks heeft gevraagd. Bovendien meent hij dat er eerder negatieve publiciteit zou komen indien

KPN aan de CEO van een groot Duits bedrijf zou vragen om zijn bonus terug te geven. Hij geeft aan dat de reden voor het toekennen van de bonus lag in het creëren van extra waarde voor de aandeelhouders en niets te maken had met het besturen van KPN in turbulente tijden. Hij geeft aan niet in te gaan op de gebruikte onderhandelingstechniek en de rol van América Móvil. Ten aanzien van de evaluatie van het beloningsbeleid laat hij ten slotte weten dat het een voornemen van de Raad van Commissarissen is om dit in de loop van 2015 te doen als gevolg waarvan wellicht (of mogelijkwel) in 2016 aanpassingen op het bestaande beloningsbeleid aan de algemene vergadering voorgelegd zal worden.

De heer Fehrenbach, namens PGGM Investments en haar klanten, geeft aan geen voorstander te zijn van het toekennen van buitengewone bonussen. Hij zou graag zien dat toekenning van beloningen plaatsvindt binnen het reguliere kader wat daarvoor staat. Hij meent dat overnames, afsplitsingen en dergelijke horen bij de normale werkzaamheden die verwacht worden van een bestuurder en van de Raad van Bestuur en dat eventuele goede prestaties in dat kader gereflecteerd dienen te worden in de reguliere korte termijn of lange termijn beloningsprogramma's. Hij geeft aan naarstig uit te kijken naar een nieuw beloningsbeleid en zou daar graag handreikingen voor geven. Hij geeft aan in ieder geval te hopen dat de Raad van Commissarissen zal willen afzien van de discretionaire bevoegdheid in een nieuw beleid en hoopt dat van de huidige bevoegdheid in de toekomst, zolang deze nog niet is aangepast, geen gebruik wordt gemaakt. Hij vraagt of voordat deze bonussen werden toegekend, uitdagende prestatiedoelstellingen zijn overeengekomen met de heren Blok en Dirks dan wel of hier vooraf binnen de Raad van Commissarissen van gedachten is gewisseld.

De voorzitter geeft aan met de opmerkingen van de heer Fehrenbach rekening te houden. Hij antwoordt dat de Raad van Commissarissen intern een target had vastgesteld toen werd onderhandeld over E-Plus en dat de bonussen nooit zouden zijn uitgekeerd als die target niet was gehaald.

De heer Jorna, namens de VEB, laat weten dat de VEB zeker niet tegen bonussen is; beter een verdiende bonus dan een vast salaris waar je zonder al te veel inspanningen op kan rekenen. Overigens dient de bonus wel meetbaar en transparant te zijn. De VEB is ook niet tegen de discretionaire bevoegdheid, maar is wel tegen welkombonussen, vertrekbonussen en bonussen voor regulier werk en hij meent dat de verkoop van E-Plus regulier werk was. Hij laat weten teleurgesteld te zullen zijn indien bij de verkoop van Base wederom een dergelijke bonus zou worden toegekend. Hij geeft aan dat het getuigt van goed leiderschap dat de heer Blok zijn bonus heeft teruggegeven, hetgeen volgens de VEB niet had hoeven omdat de onderhandelingen over de cao niet via het hoofd van de heer Blok zouden moeten worden gespeeld. Hij vraagt of de bonus niet een compensatie is geweest voor het niet vesten van de lange termijn bonus.

De voorzitter laat weten dat dit niet het geval was.

De heer Fehrenbach, namens PGGM Investments en haar klanten, vraagt of geen goedkeuring zou moeten worden gevraagd voor de compensatie ten aanzien van de nieuwe pensioenregeling en of deze compensatie aan elke medewerker van KPN wordt gegeven die meer dan EUR 100.000 verdient.

De voorzitter bevestigt dat deze compensatie voor iedereen geldt en geeft aan dat niet meer wordt uitgegeven in de nieuwe regeling en derhalve geen goedkeuring hoeft te worden gevraagd.

De heer Vreeken zou graag een Europese benchmark van beloningen willen zien, zodat een duidelijke discussie kan worden gestart over dit onderwerp.

De heer Stevense zou graag een meer volledige lijst zien met de doelstellingen voor bestuurders om een bonus te halen.

De voorzitter geeft aan dat er zowel financiële als niet-financiële kwantitatieve targets zijn voor de leden van de Raad van Bestuur en dat degene die niet concurrentiegevoelig zijn worden besproken.

4. Voorstel tot het vaststellen van de jaarrekening over het boekjaar 2014 (Besluit).

De voorzitter geeft aan dat de jaarrekening is gecontroleerd en bekrachtigd met een audit opinie door PricewaterhouseCoopers (**PwC**) en laat weten dat er intensief contact tussen de Audit Committee, de Raad van Commissarissen en de accountant is geweest gedurende het jaar. Hij meent dat de relatie met de accountant gekenschetst kan worden als open, kritisch en constructief. De voorzitter noemt een aantal specifieke bevindingen van de accountant en geeft het woord aan de heer De Ridder van PwC voor een verdere toelichting.

De heer M. de Ridder geeft aan een toelichting te zullen geven op de verrichte werkzaamheden en de afgegeven controleverklaring bij de jaarrekening. Hij gaat in op de hoofdpunten van de verklaring en geeft aan dat de focus heeft gelegen op die gebieden waar sprake is van subjectieve oordeelsvorming van het management of waar fraude oppoortuun kan zijn. De werkzaamheden worden geselecteerd op basis van de ingeschatte risico's voor de jaarrekening als geheel. Daarbij wordt KPN's interne controle in aanmerking genomen en waar nodig wordt die interne controle getest. Bij aanvang van de controle wordt het controleplan uitvoerig besproken met de Audit Committee inclusief de risico- en aandachtsgebieden, waaronder fraude.

Hij verwijst naar pagina's 180 en 181 van het jaarverslag waarin de samenwerking met PwC's collega's in Duitsland, België en de Verenigde Staten staat beschreven en hoe PwC de Nederlandse segmenten in de controle heeft betrokken. Alle belangrijke segmenten zijn meegenomen en grote judgemental posten, zoals de goodwill-waardering, pensioenen, derivaten, belastingen en de purchase price allocation, worden door het centrale team van PwC in Nederland gecontroleerd. Hij geeft aan dat er ook een team in India is geweest als onderdeel van de werkzaamheden en dat de collega's die dat werk hebben verricht instructies ontvingen conform PwC's professionele standaarden. In dat kader is vastgesteld dat alle PwC-accountants die betrokken waren onafhankelijk en competent waren. Daarnaast is de accountant van Reggefiber geïnstrueerd.

Hij gaat verder met de materialiteit die op EUR 40 miljoen is gezet, hetgeen inhoudt dat als dit niveau overschreden wordt, de controleverklaring niet ongeclausuleerd afgegeven kan worden. De materialiteit voor de werkzaamheden waarop PwC haar controle uitvoert ligt uiteraard veel lager en ligt vaak ook op het niveau van de statutaire materialiteit. Zowel kwalitatieve als kwantitatieve factoren spelen een rol voor het begrip materialiteit.

Hij gaat verder met de Key Audit Matters welke staan genoemd op pagina's 182 en 183 van het jaarverslag en geeft een korte toelichting op de daar genoemde items.

Hij gaat in op het jaarverslag en meent dat de toon van de Raad van Bestuur passend is en dat alle vereiste toelichtingen inzake corporate governance zijn opgenomen. Hij verwijst naar de verschillende controles die zijn verricht en geeft aan dat de beschrijving van het risicomanagement en controlesysteem, zoals opgenomen in het jaarverslag, niet in strijd zijn met de uitkomsten van PwC's controlewerkzaamheden. Alle risico's die PwC relevant acht uit hoofde van de jaarrekeningcontrole, zijn genoemd in de risicoparagraaf.

De heer Jorna, namens de VEB, vraagt hoe PwC heeft gecontroleerd dat de komende negen jaar voldoende winst wordt behaald om de latente belastingvordering van EUR 1,3 miljard te kunnen gebruiken.

De heer De Ridder antwoordt dat dit is gebaseerd op inschattingen die betrekking hebben op de toekomstige winsten van KPN. Wat geldt bij alle waarderingsvraagstukken is dat samen met waarderingsexperts wordt gekeken naar ontwikkelingen in de industrie, ontwikkelingen in het bedrijf, of het redelijk is dat de assumpties die eraan ten grondslag liggen kunnen worden gecontroleerd en wat een redelijke aanname is. Het feit dat de post daar staat opgenomen betekent dat PwC dit per saldo een redelijke aanname heeft gevonden.

De heer Jorna vraagt of de Raad van Commissarissen zich had gerealiseerd dat als gevolg van het optrekken van de beschermingswal 50% van de aftrekbare verliezen verloren gingen.

De voorzitter laat weten dat men zich dit gerealiseerd heeft en dat het EUR 99 miljoen betrof hetgeen op een bedrag van EUR 1,3 miljard niet veel is.

De heer Jorna had graag gezien dat dit van te voren aan de algemene vergadering was gemeld.

De voorzitter antwoordt dat de keuze tot het nemen van de preferente aandelen geen keuze was van de Raad van Bestuur noch van de Raad van Commissarissen aangezien de Stichting Preferente Aandelen dit recht zelfstandig en uit eigen beweging uitoefent.

De heer Jorna vraagt wat het rationaliseren van de interne controle inhoudt en of het niet nodig was om hier opmerkingen over op te nemen in de afgegeven verklaring.

De heer De Ridder geeft aan dat PwC op andere manieren zekerheid heeft gekregen, zoals ook is opgenomen in de verklaring.

De heer Jorna vraagt wat de extra kosten hiervoor waren.

De heer De Ridder laat weten dat deze kosten op de hele fee niet groot waren en dat de rationalisatie betekent dat de onderneming haar hele bouwwerk van interne controles heeft geprobeerd op een hoger niveau te brengen, waardoor in de toekomst met minder controles kan worden gewerkt. Door dit proces ontstonden situaties waardoor niet meer op de oude controles kon worden afgegaan, waarvoor PwC additionele controles heeft uitgevoerd.

De heer Jorna vraagt welke maatregelen de Raad van Commissarissen heeft genomen en of KPN in control is op dit moment.

De voorzitter antwoordt dat dit het geval is en geeft aan dat nooit sprake van is geweest dat KPN niet in control zou zijn. De Raad van Bestuur en de accountant hebben onmiddellijk aan de Audit Committee doorgegeven dat additionele werkzaamheden moesten worden verricht en de Audit Committee heeft daar goed zicht op gehouden.

De heer Jorna vraagt waarom de materialiteit gerelateerd is aan de omzet terwijl deze normaal wordt gerelateerd aan de winst.

De heer De Ridder geeft aan dat als een onderneming relatief weinig winst maakt er wordt gekeken naar omzet of EBITDA omdat anders ongelooflijk veel werkzaamheden moeten worden verricht.

De heer Jorna vraagt of er misstatements of fraude zijn geconstateerd.

De voorzitter laat weten dat dit niet het geval is.

De heer Stevense, namens SRB, vraagt of er bijzonderheden dienen te worden vermeld ten aanzien van de controle in India aangezien deze controle zo specifiek is vermeld.

De heer De Ridder geeft aan dat dit niet het geval is en dat het vermeld is om transparantie te betrachten en omdat een Nederlands team naar India is gegaan om de controles te verrichten.

De voorzitter vult nog aan dat de tolerantie voor fraude niet ligt op EUR 2 miljoen, maar op nul.

De heer Vreeken dankt de heer De Ridder voor zijn werkzaamheden.

De heer Gruijthuijzen vraagt hoeveel uren zijn besteed aan de onderscheidenlijke units.

De heer De Ridder geeft aan dat normaal gesproken ongeveer 70% van het werk in Nederland wordt verricht en 30% daarbuiten, maar dat dit in 2014 anders was gezien de extra werkzaamheden in het kader van de verkoop van E-Plus.

De voorzitter wijst de algemene vergadering er op dat de vaststelling van de jaarrekening mede inhoudt dat het geleden verlies in het boekjaar 2014, voor een bedrag van EUR 598 miljoen, ten laste komt van het uitkeerbare deel van het eigen vermogen. Het verlies over het boekjaar 2014 is voornamelijk veroorzaakt door het verlies uit stopgezette activiteiten met betrekking tot E-Plus ter hoogte van EUR 823 miljoen. Het resultaat uit de voortgezette activiteiten over het boekjaar 2014 was positief ter hoogte van EUR 239 miljoen winst.

De secretaris legt het stemproces uit en gaat over tot stemming over het voorstel tot vaststelling van de jaarrekening over het boekjaar 2014. Hij geeft de uitslag, te weten 99,98% van de stemmen vóór en 0,02% van de stemmen tegen. De voorzitter sluit dit agendapunt af met de constatering dat de jaarrekening over het boekjaar 2014 is vastgesteld.

5. Toelichting op het financieel en dividendbeleid.

De heer De Jager staat ten eerste stil bij de schuldpositie van KPN. Hij geeft aan dat de verkoop van E-Plus de financiële positie van KPN significant heeft verbeterd en dat een aantal belangrijke stappen is gezet om de schuldpositie en andere financiële verplichtingen te verlagen. KPN heeft onder andere EUR 2 miljard aan obligaties teruggekocht, een pensioenakkoord gesloten, Reggefiber overgenomen, een daling van de netto schuld met EUR 2,5 miljard bewerkstelligd en het financiële profiel sterk verbeterd. De heer De Jager geeft aan dat KPN gecommiteerd is aan een investment grade kredietprofiel en dat alle drie de rating bureaus KPN op dit moment op dat niveau hebben ge-rate. Hij merkt op dat KPN streeft naar de juiste balans tussen een prudent financieringsbeleid, investeringen en uitkeringen aan de aandeelhouders. In dat kader is KPN van plan om na de afronding van de E-Plus deal haar duurzame dividendbeleid te hervatten waarbij over 2014 EUR 0,07 wordt uitgekeerd en streeft naar een uitkering van EUR 0,08 over 2015 en daarna in 2016 verder te groeien. Door het belang in Telefónica Deutschland hoopt KPN additionele kasstromen te creëren en tot slot verwacht KPN kasoverschotten in te zetten voor operationele financiële flexibiliteit, kleine binnenlandse overnames en/of uitkeringen aan aandeelhouders.

De heer Stevense, namens SRB vraagt of KPN's schuld met name via banken is gefinancierd.

De heer De Jager geeft aan dat dit niet het geval is; de schuld wordt nagenoeg geheel via obligaties en hybride obligaties gefinancierd. Wel bestaat een kredietfaciliteit met de banken waaronder EUR 2 miljard mag worden getrokken, maar KPN maakt daar op dit moment nagenoeg geen gebruik van.

De heer Stevense vraagt wat voor informatie met de banken wordt gedeeld welke niet met de aandeelhouders wordt gedeeld.

De heer De Jager geeft aan dat KPN een licht governance pakket heeft afgesproken bij de kredietfaciliteit en de informatie die met de banken wordt gedeeld ongeveer gelijk is aan de informatie die met de aandeelhouders wordt gedeeld. Hij geeft aan dat aan de rating bureaus wel meer informatie wordt gegeven, maar dat dit gebruikelijk is en dat daarover geheimhoudingsafspraken zijn gemaakt.

Mevrouw Van Haastrecht wil weten hoe zeker het is dat aandeelhouders dividenduitkeringen zullen ontvangen in de toekomst.

De heer De Jager geeft aan dat geen garanties kunnen worden gegeven in dit kader en dat er altijd risico's zijn. Hij geeft aan dat hij voorzichtigheid heeft betracht in het doen van mededelingen omtrent het dividend vanuit Telefonica Deutschland, omdat de algemene vergadering van aandeelhouders op het niveau van Telefónica Deutschland nog niet is geweest en het besluit tot dividenduitkering dus nog niet is genomen, ondanks dat het op de agenda van de algemene vergadering van Telefonica Deutschland staat.

Mevrouw Van Haastrecht zou graag zien dat in het vervolg duidelijker wordt aangegeven wat er van KPN te verwachten is, hoeveel zekerheid daarmee gepaard gaat en wie verantwoordelijk is.

De heer De Jager geeft aan in de toekomst nog duidelijker te communiceren.

De heer Fehrenbach zou graag meer informatie willen over welke deel van de eventuele winst zal worden aangewend om dividend uit te keren.

De voorzitter geeft aan dat op dit moment niet meer gezegd kan worden dan reeds is meegedeeld en gaat verder met het volgende agendapunt.

6. Voorstel tot het vaststellen van het dividend over het boekjaar 2014 (Besluit).

De voorzitter verwijst naar de eerdere bevestiging van KPN dat bij de afronding van de verkoop van E-Plus een dividend van EUR 0,07 per gewoon aandeel over het jaar 2014 uit zou worden gekeerd en het eerder uitgekeerde interim dividend van EUR 0,02 per gewoon aandeel. Aangezien KPN over het boekjaar 2014 een verlies heeft geleden, met name ten gevolge van het stopzetten van de activiteiten van E-Plus ter hoogte van EUR 823 miljoen, kan slechts een uitkering worden gedaan ten laste van de vrij uitkeerbare reserves, na aftrek van geleden verlies. Ook gezien het feit dat het resultaat van de voortgezette activiteiten positief was, ter hoogte van EUR 239 miljoen, en de verbeterde financiële positie in ogenschouw genomen, acht KPN het verantwoord een dividenduitkering ten laste van de vrij uitkeerbare reserves te doen. Derhalve stelt de Raad van Bestuur, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen voor aan de Algemene Vergadering een dividend uit te keren van EUR 0,07 per gewoon aandeel, zulks in overeenstemming met artikel 31 van de statuten van KPN, ten laste van het uitkeerbare deel van het eigen vermogen. Hij geeft ten slotte aan dat, na aftrek van het interim dividend het slotdividend EUR 0,05 per gewoon aandeel zal bedragen. Het slotdividend zal op grond van artikel 33 van de statuten van KPN betaalbaar worden gesteld op 22 april 2015, mits de Algemene Vergadering het voorstel aanneemt.

De secretaris gaat over tot stemming en de voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen met 99,90% van de stemmen vóór en 0,10% van de stemmen tegen.

7. Voorstel tot het verlenen van decharge aan de leden van de Raad van Bestuur (Besluit).

De voorzitter geeft aan dat wordt voorgesteld aan de Algemene Vergadering om alle leden van de Raad van Bestuur die tijdens het boekjaar 2014 zitting namen, te weten de heer Blok, de heer Farwerck, de heer De Jager en voormalig bestuurder, de heer Dirks, decharge te verlenen voor de uitoefening van hun taak gedurende het boekjaar 2014, voor zover die taakuitoefening blijkt uit de jaarrekening of uit informatie die anderszins voorafgaand aan de goedkeuring van de jaarrekening aan de Algemene Vergadering bekend is gemaakt.

De secretaris gaat over tot stemming en laat weten dat 98,28% van de stemmen vóór en 1,72% van de stemmen tegen is en de voorzitter sluit het agendapunt af met de constatering dat aan de leden van de Raad van Bestuur decharge is verleend voor het gevoerde beleid in 2014.

8. Voorstel tot het verlenen van decharge aan de leden van de Raad van Commissarissen (Besluit).

De voorzitter geeft aan dat de decharge betreft het toezicht op het beleid zoals dit uit de jaarrekening blijkt of op andere wijze kenbaar is gemaakt aan de Algemene Vergadering.

De heer Jorna geeft aan zich van stemming te zullen onthouden in verband met de verstrekte bonus aan de heer Blok en de heer Dirks, met het uitdrukkelijke verzoek dit in de toekomst achterwege te laten.

De secretaris laat weten dat 98,21% vóór en 1,79% van de aandeelhouders tegen het voorstel heeft gestemd, waarna door de voorzitter wordt vastgesteld dat decharge is verleend aan de leden van de Raad van Commissarissen voor het toezicht op het gevoerde beleid in 2014.

9. Voorstel tot benoeming van de externe accountant voor het boekjaar 2016 (Besluit).

De voorzitter geeft aan dat de prestaties van PwC over het boekjaar 2014 zijn geëvalueerd en dat de score een 7,4 uit 10 was. De voorzitter meldt dat de kosten voor de accountant in het afgelopen jaar licht zijn gedaald ten opzichte van vorig jaar naar EUR 14,3 miljoen. Hij verwijst naar de benoeming van EY als accountant voor het boekjaar 2015 en bedankt PwC voor 25 jaar uitstekend verleende controle diensten. Hij staat stil bij de overdracht van de werkzaamheden aan EY en kwalificeert die voorbereidingen en werkzaamheden als uiterst zorgvuldig. De Raad van Bestuur stelt dan ook, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, aan de Algemene Vergadering voor om EY opdracht te verstrekken tot onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2016.

De secretaris begint de stemming en laat weten dat 99,28% van de stemmen vóór en 0,72% van de stemmen tegen het voorstel is uitgebracht. De voorzitter constateert dat het agendapunt is aangenomen en gaat verder naar het volgende agendapunt.

10. Gelegenheid tot het doen van aanbevelingen voor de benoeming van een lid van de Raad van Commissarissen.

De voorzitter geeft aan dat bij het sluiten van deze vergadering mevrouw Hooymans en zichzelf het einde bereiken van hun vierjarige zittingstermijn en derhalve zullen aftreden. De voorzitter geeft verder aan dat zij beiden niet beschikbaar zijn voor herbenoeming en dat de heer Sickinghe de nieuwe voorzitter van de Raad van Commissarissen zal worden. Hij bedankt mevrouw Hooymans, namens de Raad van Commissarissen voor haar belangrijke bijdrage aan KPN.

De heer Jorna, namens de VEB, vraagt waarom mevrouw Hooymans niet beschikbaar is voor herbenoeming.

De voorzitter antwoordt dat zij tijdig heeft aangegeven niet beschikbaar te zijn en dat de Raad van Commissarissen daar begrip voor heeft.

De voorzitter geeft het voornemen aan de ontstane vacatures op te vullen door het voordragen van mevrouw Sap en de heer Hartman. Hij vraagt de vergadering of zij gebruik wenst te maken van haar recht tot het doen van aanbevelingen.

De heer Stevense, namens SRB, vraagt of is overwogen om minder commissarissen te benoemen.

De voorzitter antwoordt dat de Raad van Commissarissen van mening is dat het belangrijke is dat een duidelijke meerderheid onafhankelijk is en verwijst naar de twee commissarissen die zijn benoemd door América Móvil. Hij constateert dat de vergadering haar aanbevelingsrecht niet wenst te gebruiken en gaat verder met de benoeming van de nieuwe commissarissen.

11. Voorstel tot benoeming van mevrouw J.C.M. Sap tot lid van de Raad van Commissarissen (Besluit).

De voorzitter zegt dat de voordracht voor deze positie is onderworpen aan het versterkte aanbevelingsrecht van de COR, welke de voordracht van mevrouw Sap heeft aanbevolen. De Raad van Bestuur ondersteunt de voordracht eveneens. Hij geeft verder aan dat mevrouw Sap voldoet aan de vereisten van het profiel van de Raad van Commissarissen en dat zij als onafhankelijk geldt in de zin van de Corporate Governance Code. Hij stelt aan de Algemene Vergadering voor mevrouw Sap voor een periode van vier jaren te benoemen, welke periode eindigt bij het sluiten van de jaarvergadering te houden in 2019.

De heer Jorna geeft aan verrast te zijn geweest door de keuze voor mevrouw Sap, maar begrijpt dat uiteindelijk de ervaring in de publieke sector van belang is geweest.

De secretaris geeft de uitslag van de stemming, te weten 99,76% van de stemmen vóór en 0,24% van de stemmen tegen, waarmee de voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen. Hij feliciteert mevrouw Sap met haar benoeming.

12. Voorstel tot benoeming van de heer P.F. Hartman tot lid van de Raad van Commissarissen (Besluit).

De voorzitter geeft aan dat dit voorstel wordt ondersteund door de COR en door de Raad van Bestuur, dat ook de heer Hartman voldoet aan alle eisen van het profiel en dat hij onafhankelijk is in de zin van de Corporate Governance Code. Hij stelt aan de Algemene Vergadering voor de heer Hartman voor een periode van vier jaren te benoemen, welke periode eindigt bij het sluiten van de jaarvergadering te houden in 2019.

De secretaris gaat over tot stemming en laat weten dat 99,89% van de aandeelhouders vóór en 0,11% van de aandeelhouders tegen het voorstel heeft gestemd.

De voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen en feliciteert de heer Hartman met zijn benoeming.

13. Mededelingen over vacatures in de Raad van Commissarissen die in 2016 zullen ontstaan.

De voorzitter informeert de Algemene Vergadering dat na het sluiten van de jaarvergadering in 2016 één vacature ontstaat als gevolg van het bereiken van het einde van de benoemingstermijn van vier jaren door de heer Van Bommel. Deze vacature zal worden opgevuld door een kandidaat die ter benoeming worden voorgedragen aan de Algemene Vergadering, waarbij rekening wordt gehouden met het profiel van de Raad van Commissarissen.

14. Voorstel voor de bezoldiging van de leden van de Strategy & Organization Committee (Besluit).

De voorzitter laat weten dat de leden van de Raad van Commissarissen een vergoeding ontvangen voor hun lidmaatschap aan de Raad van Commissarissen welke wordt aangevuld

met een vergoeding voor het lidmaatschap van commissies waaraan zij deelnemen. Hij legt uit dat de Strategy & Organization Committee strategische onderwerpen voorbereidt voorafgaand aan vergaderingen van de Raad van Commissarissen zodat de Raad van Commissarissen opties krijgt op het gebied van toekomstige strategische keuzes. Aan de Algemene Vergadering wordt voorgesteld om een vergoeding goed te keuren van EUR 7.500 per jaar voor een gewoon lid en EUR 12.500 voor de voorzitter van de Strategy & Organization Committee.

De heer Jorna vraagt wie de voorzitter van deze commissie is en de voorzitter geeft aan dat de heer Sickinge dat is.

Mevrouw Van Haastrecht vraagt of een toelichting kan worden gegeven op de beloning. De voorzitter geeft aan dat er een vaste vergoeding is voor commissarissen en een extra vergoeding voor degenen die extra werk verrichten in een commissie.

De secretaris gaat over tot stemming en geeft aan dat 99,91% van de aandeelhouders vóór en 0,09% van de aandeelhouders tegen heeft gestemd. De voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen.

15. Voorstel tot het verlenen van machtiging aan de Raad van Bestuur tot het verkrijgen van eigen aandelen door de Vennootschap (Besluit).

De voorzitter stelt aan de Algemene Vergadering voor om de Raad van Bestuur te machtigen tot het verkrijgen van eigen aandelen door de Vennootschap gedurende een periode van 18 maanden, eindigend op 15 oktober 2016. Volledigheidshalve wijst de voorzitter er op dat voor 2015 geen inkoopprogramma is aangekondigd. Hij geeft aan dat de huidige machtiging na het goedkeuren van dit besluit eindigt en geeft verder aan dat de machtiging beperkt zal zijn tot het verkrijgen van 10% van het geplaatste kapitaal per 15 april 2015. De prijs die betaald mag worden zal minimaal EUR 0,01 zijn en maximaal het hoogste van de beurskoers vermeerderd met 10%. Hij zegt dat als er wordt ingekocht van één tegenpartij of de inkoop via een financiële intermediair plaatsvindt, de maximale prijs het gemiddelde mag zijn van de Gewogen Gemiddelde Koersen gedurende de looptijd van het betreffende aandelen inkoopprogramma. Ten slotte voegt hij hier nog aan toe dat het besluit van de Raad van Bestuur tot het verkrijgen van eigen aandelen is onderworpen aan de goedkeuring van de Raad van Commissarissen.

De secretaris vervolgt met de stemming en geeft aan dat 99,06% van de stemmen vóór het voorstel zijn uitgebracht en 0,94% van de stemmen tegen. De voorzitter sluit het agendapunt af met de constatering dat het agendapunt is aangenomen.

16. Voorstel tot kapitaalvermindering door intrekking van eigen aandelen (Besluit).

De voorzitter geeft aan dat door de Raad van Bestuur, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, wordt voorgesteld aan de Algemene Vergadering om een besluit tot vermindering van het geplaatste kapitaal door intrekking van eigen aandelen te nemen. Hij geeft verder aan dat dit aantal beperkt is tot maximaal 10% van het geplaatste kapitaal per 15 april 2015. Daarnaast kunnen slechts aandelen worden ingetrokken die door de Vennootschap in haar eigen kapitaal worden gehouden en zal het bedrag van de kapitaalvermindering steeds blijken uit een daartoe genomen besluit van de Raad van Bestuur, welk besluit zal worden gedeponereerd bij het Handelsregister in 's-Gravenhage. De voorzitter geeft aan dat de Vennootschap door het aannemen van dit agendapunt in staat wordt gesteld het eigen vermogen beter te optimaliseren.

De secretaris stelt na stemming vast dat 99,35% van de stemmen vóór het voorstel is uitgebracht en 0,65% van de stemmen tegen het voorstel is uitgebracht.

De voorzitter sluit dit agendapunt af met de constatering dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de vermindering van het kapitaal door intrekking van eigen aandelen heeft goedgekeurd.

17. Voorstel tot aanwijzing van de Raad van Bestuur als bevoegd orgaan tot uitgifte van gewone aandelen (Besluit).

De voorzitter geeft aan dat de Raad van Bestuur, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, aan de Algemene Vergadering voorstelt om de Raad van Bestuur aan te wijzen als bevoegd orgaan tot het besluiten tot uitgifte van gewone aandelen en tot het verlenen van rechten tot het nemen van gewone aandelen voor een periode van 18 maanden, eindigend op 15 oktober 2016. Hij stipt aan dat de huidige aanwijzing zal eindigen na goedkeuring van dit besluit. Het aantal is beperkt tot 10% van het geplaatste kapitaal per 15 april 2015. Ten slotte voegt hij hier nog aan toe dat het besluit van de Raad van Bestuur tot het uitgeven van gewone aandelen of het verlenen van rechten tot het nemen van gewone aandelen is onderworpen aan de goedkeuring van de Raad van Commissarissen.

De secretaris vervolgt met de stemming en geeft de uitslag, te weten 98,69% van de aandeelhouders heeft voor gestemd en 1,31% van de aandeelhouders heeft tegen gestemd. De voorzitter constateert dat de Raad van Bestuur is aangewezen tot bevoegd orgaan voor de uitgifte van gewone aandelen en tot het verlenen van rechten tot het nemen van gewone aandelen.

18. Voorstel tot aanwijzing van de Raad van Bestuur als bevoegd orgaan tot beperking of uitsluiting van het wettelijk voorkeursrecht bij uitgifte van gewone aandelen (Besluit)

De voorzitter geeft aan dat de Raad van Bestuur, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, aan de Algemene Vergadering voorstelt om de Raad van Bestuur aan te wijzen als het orgaan dat bevoegd is om te besluiten tot het beperken of uitsluiten van het wettelijk voorkeursrecht van bestaande aandeelhouders bij de uitgifte van gewone aandelen of bij het verlenen van rechten tot het nemen van gewone aandelen voor een periode van 18 maanden, eindigend op 15 oktober 2016. De huidige aanwijzing zal per het moment van goedkeuren van dit besluit eindigen. Hij geeft aan dat het aantal is beperkt tot 10% van het geplaatste kapitaal per 15 april 2015. Een besluit van de Raad van Bestuur tot het beperken of uitsluiten van het wettelijk voorkeursrecht is onderworpen aan de goedkeuring van de Raad van Commissarissen.

De secretaris gaat over tot stemming en informeert de Algemene Vergadering over de uitslag, te weten 96,71% van de stemmen vóór en 3,29% van de stemmen tegen.

De voorzitter sluit dit agendapunt met de constatering dat het voorstel zoals hierboven omschreven is aangenomen.

20. Rondvraag en sluiting.

De heer A.A.M. Heinemann, wil graag weten wat de motivatie was om de heren Blok en Dirks een bonus te geven in het kader van de E-Plus verkoop terwijl een verlies van EUR 5 miljard met deze verkoop gepaard is gegaan. Daarnaast wil hij weten of er niet eerder door de Europese Commissie besloten had kunnen worden en of het dividend in contacten beschikbaar wordt gesteld.

De voorzitter geeft aan dat de Raad van Commissarissen van mening was dat de heren Blok en Dirks een uitzonderlijke prestatie hebben geleverd in het verkoopproces van E-Plus en dat zij daarom een bonus verdienen, vervolgens laat hij weten dat KPN het proces in

Brussel niet heeft vertraagd en altijd snel reageerde op vragen van de Europese Commissie, maar dat als wordt gekeken naar dit soort processen het altijd zo lang duurt. Hij bevestigt dat het dividend in contanten wordt uitbetaald .

De heer J.G.A. Rijnierse bedankt alle KPN medewerkers voor hun inzet het afgelopen jaar en wenst ze veel succes in de toekomst.

De heer Fehrenbach dankt de voorzitter voor zijn inzet bij KPN de afgelopen jaren en voor de wijze waarop hij altijd open stond voor een open dialoog met de aandeelhouders.

Mevrouw Van Haastrecht vindt het belangrijk dat werknemers voldoende beweging hebben en oppert dat het een idee zou zijn om rolbanden voor een desktop te zetten. Daarnaast vraagt ze of KPN wil overwegen een donatie te doen aan de hersenstichting.

De heer Blok antwoordt dat vitaliteit hoog in het vaandel staat en dat daar veel aandacht aan wordt besteed.

De heer Gruijthuijzen bedankt de voorzitter en wenst hem een behouden vaart.

De heer D.W. Sickinghe bedankt de heer Streppel met een uitgebreid dankwoord en wenst hem en zijn familie nog veel goede en gezonde jaren toe.

De voorzitter dankt zijn collega's, de Raad van Bestuur, alle medewerkers maar ook alle klanten voor het gestelde vertrouwen en wenst allen bij KPN, maar ook persoonlijk, veel goeds toe. Hij geeft aan dat iedereen zijn stempas kan inleveren bij de balie en daarvoor een toegangskaartje krijgt voor de tentoonstelling De Late Rembrandt in het Rijksmuseum. Hij sluit de vergadering om 18.00 uur en nodigt iedereen uit voor een drankje.

voorzitter, drs. J.B.M. Streppel

secretaris, mr. J. Spanbroek